

2. feladat

A „mániákus” róka

Csányi Vilmos, az ismert magyar etológus beszámolt egy szelíd rókáról, amelynek kedvenc eledele a főtt tojás volt. Amikor az állat jóllakott állapotában kapta meg csemegéjét, akkor szájába vette, keresett egy félreeső helyet, ahol mellső lábaival gödröt kapart, abba elhelyezte, majd orrával megigazította a tojást, végül lábaival földet söpört rá, és orrával kicsit lenyomkodta a halmocskát.

A viselkedéssel kapcsolatos fontos megfigyelések:

1. A tojás elrejtésének lépéseit mindig ugyanabban a sorrendben végezte el a róka.
2. Ha néhány perc múlva újabb tojást kapott, ismét elvégezte a teljes műveletsort.
3. Ha a művelet közben elvették tőle a tojást, ugyanúgy végigcsinált mindent, mintha a tojás ott lett volna.
4. Ha a kísérletet betonpadlózatán végezték el, a róka ott is kapart, majd a padlózatán heverő tojást bökögte, és elvégezte a sepregető, majd a lenyomkodó mozdulatokat is.

- a) Melyik öröklött magatartásformának felel meg a róka tojásrejtő viselkedése? _____
- b) Mi a viselkedés kulcsingere? _____
- c) Mi a viselkedés motivációs feltétele? _____
- d) Írd az állítások mellé a megfigyelést leíró mondat számjelét, amely alapján a következtetést levonhatták a kutatók!

1.	A viselkedést nem befolyásolja, hogy a rókának szüksége van-e további raktározott tojásokra.	
2.	A viselkedéssor megállíthatatlan.	
3.	A környezetből kapott esetleges visszajelzés nem változtatja meg a viselkedést.	
4.	A viselkedéselemek sorrendje rögzített.	

3. feladat

Magatartásformák

Írd a megfelelő magatartásforma betűjelét az állítások mellé!

A: A taxisra jellemző

B: A feltétlen reflexre jellemző

C: Az öröklött mozgáskombinációra jellemző

D: Mindháromra jellemző

E: Egyikre sem jellemző

1.	Öröklött magatartásforma.	
2.	Inger váltja ki.	
3.	Az inger iránya által meghatározott helyváltoztató mozgás.	
4.	Inger hatására bekövetkező egyszerű, öröklött válaszreakció.	
5.	Az állat idősebb fajtársaitól tanulja ezt a magatartást.	
6.	Inger hatására bekövetkező, öröklött mozgássor.	
7.	Ilyen magatartás a pókok hálózövő viselkedése.	
8.	Ilyen magatartás a légyárva elrejtőzése a fény elől.	
9.	Ilyen magatartás, amikor a megijesztett állat felkapja a fejét.	
10.	Ha nem ismétli az állat, akkor elfelejti ezt a magatartást.	